

BLAGOSLIVLJAJ
IZRAEL
- RADI BOGA

BLAGOSLIVLJAJ
IZRAEL
- RADI BOGA

SVEN NILSSON

DARUVAR, Masarykova 54

2016

Naslov izvornika:

Sven Nilsson

VÄLSIGNA ISRAEL FÖR GUDS SKULL

Copyright © 2012 Sven Nilsson

Utgiven av KC Media 2012

Tidigare utgiven på annat förlag

Copyright © za hrvatsko izdanje: Logos, Daruvar

Urednik:	Katica Cikota
Prijevod:	Marija Pinter, dipl.oec.
Lektura:	Jakov Dugeč
Korektura:	Katica Cikota
Grafički uredio:	Mladen Konecky, mag. inf.
Korice:	Stig Garnerud

Za nakladnika: Zdravko Konecky, prof. ing.

Izdavač: Logos, Daruvar
Masarykova 54,
Daruvar
e-mail: logos-daruvar@bj.t-com.hr
www.logos.hr

Tisak: „Logos“ d.o.o. Daruvar

ISBN-13: 978-953-6639-90-8

CIP zapis je dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000948905.

Biblijski tekstovi preuzeti iz Biblije prijevod: Ivan Ev. Šarić

SADRŽAJ

Predgovor	7
Predgovor pisca	9
1. Nema vremena za izraelsku romantiku!	11
2. Izrael i proročanstva	18
3. Dvije udovice i njihova svekrva	30
4. Korijen zla	40
5. Crkva se pravi važna	45
6. Od Lutera do Svjetskog saveza crkava	54
7. Povratak teologije zamjene	61
8. Stari i novi Izrael	67
9. Stari i novi savez	72
10. Izrael i obećana zemlja	78
11. Tajna odabranja - radi očeva	85
12. Što Izrael znači Gospodinu?	96
13. Obnova razrušenog Davidovog šatora	107
14. Pronašli smo Mesiju!	113
15. Blagoslivljaj Izrael radi Boga	124
16. Noemi je dobila sina!	134
Popis literature	144
Osvrt čitatelja	146

Dragi čitatelji,
Nakon podmirenja troškova izdavanja
ove knjige, sav prihod od njezine
prodaje upotrijebit će se isključivo u
dobrotvorne svrhe.

PREDGOVOR

VEOMA NAM JE DRAGO da Kršćanski centar–Media može predstaviti učenje Svena Nilssona o Izraelu i izraelskom narodu te ga knjigom: „Blagoslivljaj Izrael – radi Boga“ učiniti dostupnim svima.

Sven Nilsson je poznati pastor (*op. prev.* u Švedskoj) kojeg nije potrebno posebno predstavljati. On je već dugi niz godina uvažavani biblijski učitelj i poznavatelj Izraela.

Osobno sam pratio njegov život i učenje više od 30 godina, a više od 18 godina imao sam prednost raditi zajedno s njim.

Naslov knjige „Blagoslivljaj Izrael – radi Boga“ kao i njezina poruka je poput Božje riječi – dvosjekli mač. Blagoslivljati Izrael je prvi i najvažniji poziv koji nam Bog upućuje u svojoj riječi, a isto tako i ono što utječe na naš osobni život te budućnost i blagostanje naše vlastite nacije. U knjizi Postanka 12:1-3 možemo čitati: *“Jednoga dana reče Gospodin Abrahamu: Idi iz svoje zemlje, i od svojega roda iz doma svojega oca u zemlju koju ću ti pokazati! Jer učinit ću te velikim narodom, i blagoslovit ću te, proslavit ću tvoje ime. Ti ćeš proširiti blagoslov. Blagoslovit ću one koji tebe blagoslivljaju i proklet*

ću one koji tebe proklinju. U tebi će biti blagoslovljena sva plemena na zemlji.“

Učenje Svena Nilssona je bezvremensko, prosvjetljujuće i služi nam kao putokaz koji je osobito potreban u današnje vrijeme. Prema riječima pisca sadržaj knjige predstavlja objavu biblijskog stanovišta kroz povijest koje je bilo veoma korisno ponajprije njemu osobno pri zauzimanju ispravnog stava o ovom složenom i osjetljivom pitanju.

U knjizi pisac obrađuje teme kao što su: povijest države Izrael, proročki i politički legitimitet izraelske države, „teologija zamjene“, masovni mediji - izvješćivanje ili smišljeno iskrivljavanje istine, što Izrael znači Bogu, ali isto tako razvoj i napredak novih mesijanskih zajednica u Izraelu.

Danas, čak i među kršćanima, vlada velika zbrka i nesigurnost o pitanju kako se odnositi prema Izraelu i židovskom narodu. Knjiga Svena Nilssona daje nam putokaz i razjašnjenje.

Zato se od srca nadam da će ova knjiga doprijeti i utjecati na mnoge, a osobito na mnoge kršćane u Švedskoj.

Per-Åke Eliasson
Pastor, Kršćanski centar-Örebro

PREDGOVOR PISCA

KRŠĆANAKA ZAJEDNICA ili dalje u tekstu Crkva, ima svoje korijene u Židovstvu. Čak je i Isus to jasno dao do znanja kada je razgovarao sa Samarijanom kod sikarskog zdenca naglasivši „da spasenje dolazi od Židova“. Sâm Isus je također bio Židov. Apostoli su bili Židovi, a prva kršćanska zajednica u Jeruzalemu sastojala se pretežito od Židova ili neznabožaca koji su se obratili na židovstvo takozvanih „obraćenika“ (prozelita).

U Židovstvu Isusa nisu prepoznali radi njegove tvrdnje da je Božji Sin i ispunjenje starih proročkih obećanja o Mesiji. Prvi Isusovi učenici prihvatili su to Njegovo svjedočanstvo o sebi ali nisu istovremeno prekinuli vezu s Hramom i sinagogom.

Što su se židovski službeni, religiozni vođe više i jasnije udaljavali i ograđivali od priznanja Isusa i njegovih učenika te njihovog priznavanja Isusa kao Mesije, posljedično, morala se i Kršćanska zajednica izjasniti gdje vidi sebe u toj novoj situaciji. Apostoli su uvijek raspravljali na temelju onoga „što je pisano“, tj. na temelju otkrivenja već zapisanih u dijelu Svetog pisma koji danas nazivamo Stari zavjet. Time su zapravo željeli reći da su Isus i njegove tvrdnje da je Mesija u skladu s onim o čemu su svjedočili Mojsije i proroci. Nakon apostola ova tvrdnja je dotjerana tako daleko da je dobila značenje da je sada „crkva“ narod Novoga saveza

te da je izabranje židovskog naroda kao naroda obećanja time opozvano budući da su odbacili Isusa. Na koncu je Kršćanska zajednica potpuno zamijenila židovski narod i tako stekla pravo na sva proročka obećanja koja su u Starom zavjetu bila namijenjena Izraelu. To bi bilo ukratko učenje koje ja dalje u knjizi nazivam „teologija zamjene“.

Svjestan sam da je ta teologija u svojoj kasnijoj primjeni pa sve do danas poprimila različite nijanse u usporedbi sa svojim grubim srednjovjekovnim oblikom koji je imala u Rimokatoličkoj crkvi te kasnije u Luteranskoj crkvi. Danas si možemo donekle priznati, i bez upuštanja u vrednovanje proročkog značaja onoga što se događa sa Židovima u naše vrijeme, da „ima nešto posebno“ u vezi sa židovskim narodom, osobito kad se radi o njihovom nacionalnom preporodu i ponovnoj uspostavi države u pradavnoj domovini - današnjoj državi Izrael.

Mislim da je teologija zamjene stoljećima trovala kršćane i kršćanski način razmišljanja i potpuno iskrivila shvaćanje o načinu na koji su kršćanska crkva i židovski narod međusobno povezani jedni s drugima u povijesnoj ulozi spašenja. K tome se može dodati činjenica da niti jedno drugo pogrešno teološko shvaćanje u povijesti nije dovelo do toliko patnje kao to naučavanje. Bio je to jaram prokletstva koji je Crkva kroz stoljeća stavila na židovski narod. Želja mi je da čitatelji shvate pravu međusobnu povezanost Crkve i židovskog naroda kroz povijesne primjere. Ali također želim pokazati da Crkva i židovski narod imaju prekrasnu zajedničku budućnost u Božjim planovima za ovaj svijet. Vrijeme je da se to otkrije u svjetlu proročke riječi koja svijetli „kao svjetlo u tami sve dok ne svane dan i dok se ne podigne jutarnja zvijezda u našim srcima.“

Pisac

1

NEMA VREMENA ZA IZRAELSKU ROMANTIKU!

POSLJEDNIJH GODINA javno mišljenje o pitanju stava prema Izraelu i razvoju događaja na Bliskom istoku u našoj zemlji (*op.prev. Švedskoj*) doživjelo je značajne promjene.

U vrijeme Šestodnevnog rata 1967. godine Izraelu je pružana snažna, sveopća potpora koja se, između ostalog, očitovala kroz snažne izjave solidarnosti uključujući i izjave tadašnjeg švedskog premijera Tage Erlandera. Od samog osnivanja države Izrael 1948. godine, kršćani koji vjeruju u Bibliju, tumačili su te događaje kao ispunjenje Božjih obećanja o sabiranju izraelskog naroda u njihovu staru domovinu. Sposobnost Izraela da se na čudesan način odupre mnogom jačim neprijateljima i spriječi svoje uništenje bila je

potvrda da su se počeli ispunjavati dugo odlagani proročki nagovještaji. Sada je također i Jeruzalem bio ponovo pod izraelskom kontrolom!

Osobno, bio sam na svom prvom turističkom putovanju u Izrael samo nekoliko dana prije izbijanja rata, ali tada nisam razumio mnoštvo zlokobnih znakova koji su ukazivali da bi uskoro moglo doći do sukoba. Kada je rat postao stvarnost, cijeli svijet je ostao zatečen. Nakon šest dana uspostavljeno je primirje i mnogi su s oduševljenjem slavili takav ishod. Zapadne demokracije osjetile su olakšanje te su sa zadovoljstvom istaknule da je jedina demokratska bliskoistočna država uspjela preživjeti prijetnje istrjebljenja od svojih susjeda.

U Izraelu je počelo snažno rasti samopouzdanje i vjera u budućnost. Procvjetao je turizam i ljudi iz cijelog svijeta divili su se naglom razvoju države Izrael. Biblijski kršćani vidjeli su u tome još jedan znak potvrde ispunjavanja proročkih nagovještaja. U širokim kršćanskim krugovima cvjetala je izraelska romantika. Željeli su pokazati svoju potporu Izraelu, ponekad s takvim oduševljenjem koji su teško prihvaćali i sami Izraelci. Poučeni svojim povijesnim iskustvom kako se javno mnijenje može brzo preokrenuti, mnogi nisu bili sigurni što se zapravo nalazi u pozadini toga rasplamsanog oduševljenja, koliko je zapravo sve to vrijedno.

Nažalost, daljnji razvoji događaja na Bliskom istoku pokazali su da je njihova suzdržanost i zabrinutost imala razloga. Danas o pitanju države Izrael nema mjesta za romantiku. Sada je važno gdje mi zapravo stojimo u svezi tog pitanja i jesmo li ozbiljni u našoj potpori izraelskom narodu i njihovom pravu na svoju povijesnu domovinu. Ima mnoštvo različitih mišljenja kako tumačiti događaje na Bliskom Is-

toku. Kako gledati na stvaranje države Izrael i njegovu politiku te prava vezana uz odnose s arapskim stanovništvom na tom području?

Naravno, ono što smo gledali na TV ekranima pod nazivom „Intifada“ pobudilo je snažne osjećaje. Dok su se Palestinci borili putem svoje omladine, ženâ i djece koji bacaju kamenje na naoružane izraelske vojnike, simpatije svjetske javnosti diljem svijeta sve više i više su prelazile na stranu Palestinaca. Upravo zato je palestinsko vodstvo smišljeno i namjerno odabralo takvu strategiju ratovanja koja ima za cilj prikazati Izraelce kao okrutne i bezdušne prema bespomoćnom civilnom stanovništvu.

Danas je država gotovo u potpunosti politički izolirana. Zapravo, sve su države okrenule leđa Izraelu. Takav nagli preokret stava još jednom je potvrdio Izraelu stari, stoljećima dobro poznati način ponašanja, a to je da zapravo nitko nije voljan poduprijeti njihovu stvar po cijenu stavljanja sebe u neugodnu situaciju koja bi bila suprotna općeprihvaćenom javnom mišljenju.

Ako zauzmemo stav da Bog drži u svojoj ruci sve što se događa na Bliskom istoku, nije to lako objasniti ljudima koji nemaju dovoljno spoznaje o proročkim obećanjima Izraelu u Starome zavjetu. Većina ljudi poistovjećuje današnji Izrael s okrutnošću i nasiljem nad civilnim stanovništvom. To je slika koju mediji vjerno prenose diljem svijeta. Kako se može govoriti o onome što se tamo događa kao o ispunjenju Božjih proročanstava i obećanja?

Osim toga to je osjetljivo političko pitanje radi još jednog naroda, Palestinaca, koji tvrde da polažu pravo na istu zemlju. Od 1988. godine kada je započela „Intifada“ koja je 1989. godine dovela do proglašenja Palestinske države, su-

kobi između Izraelaca i Palestinaca na „okupiranim područjima“ Judeje i Samarije doveli su do ozbiljnog nasilja i ljudske patnje.

PROROČKA OSVIJEŠTENOST ILI POLITIČKA PRILAGODBA

Ipak vjerujem da Kršćanska zajednica mora biti u stanju zauzeti stav prema Izraelu koji se temelji na drukčijim shvaćanjima od trenutno važećih u svijetu. Moramo biti budni i ne smijemo si dozvoliti da budemo žrtve vještog podmetanja političkih prilagodbi.

Isusove vlastite riječi da će Jeruzalem gaziti neznabošci sve dok se ne ispuni njihovo vrijeme teško se mogu protumačiti drugačije nego da se odnose na ispravak nepravde narodu do kojeg će doći u staroj obećanoj zemlji. (Luka 21:24: „Jedni će pasti od oštrice mača, drugi će biti zarobljeni, odvedeni među sve narode. Jeruzalem će gaziti neznabošci, dok ne prođu vremena neznabožaca.“)

Radi tih obećanja zajednica (*op.prev.* kršćanska) mora biti spremna zauzeti se za prava Izraela na njihovu domovinu.

Mogu misliti da ima mnogo političkih vođa u Izraelu koji su se spremni odreći velikih dijelova Zapadne obale i područja Gaze kako bi uspostavili mir sa svojim susjedima. Već od samog osnivanja države Izrael te nakon Šestodnevno rata 1967. godine, zadovoljni su količinom zemljopisnog područja koje posjeduju te nude mir koji se temelji na postojećim granicama. Ali svaki put kada ih u različitim okolnostima njihovi neprijateljski raspoloženi susjedi izazovu oni prošire svoje granice.

1. NEMA VREMENA ZA IZRAELSKU ROMANTIKU

Za državu to predstavlja politički teret u očima svjetskog javnog mnijenja, međutim, kada je u pitanju proširivanje izraelskog područja ono izgleda kao da ga vodi i nadzire proročanska ruka.

To ne znači da podupiremo baš sve što Izrael poduzima, ali kao kršćani, ako vjerujemo da je Bog zaista mislio ono što je obećao narodu zavjeta s Abrahamom, moramo podržavati odvijanje događanja sukladno proročanstvima.

Međutim, to znači da su Biblijski kršćani također suočeni s javnim mišljenjem na isti način kao i Izraelci. Što se više budemo približavali ispunjenju vremena „uspostave svega, kao što je Bog od početka navijestio na usta svojih svetih proroka“, uvjeren sam da će nas to sve više stajati. (Djela apostolska 3:21).

U tom procesu neznabožačka kršćanska zajednica i izraelski ostatak stapaju se s Izraelom u zajedničkoj sudbini. Prošlo je vrijeme kada smo mogli računati na sveopću podršku romantike koja je vladala među narodima o pitanju potpore izraelskim interesima. Procjena svega onoga što se tamo na Bliskom istoku navodno događa mora imati čvrsti temelj i ne smije biti pod ičijim utjecajem.

Ova knjiga predstavlja pregled biblijskog i povijesnog stanovišta koje je meni pomoglo da zauzmem vlastiti stav o ovim složenim i osjetljivim pitanjima.

BLAGOSLIVLJATI IZRAEL – TEŽAK PROROČKI ZADATAK CRKVE

Kada danas govorimo o „blagoslivljanju Izraela“, to predstavlja kamen spoticanja za mnoge. Čak i kršćani koji su

inače nakloni i dobronamjerni prema izraelskom narodu i ne žele mu ništa drugo doli njihovu dobrobit, mogu osjećati poteškoće da budu „prijatelji Izraela“ u svjetlu bliskoistočnih događanja.

Siti smo javnih medija koji nas već dulje vrijeme hrane vijestima i slikama prikazujući Izrael pretežito odgovornim za svu patnju koju ljudi podnose u vrtlogu vještijeg kotla u kojem se kuha zlo starih arapskih sukoba, religioznog ekstremizma i velikih političkih spletki.

Kršćanima je još teže obraniti Izrael ako se uzme u obzir činjenica da nacionalna borba za preživljavanje naroda na tom području uzrokuje toliko nasilja i patnje.

Za kršćanina tu se ne radi samo o pitanju političkog izbora. Budući da sa Židovima dijelimo iste zajedničke moralne vrijednosti koje vrijede za svakog pojedinačnog čovjeka tu postoji i duboka moralna dvojba. Ništa nam pri tome ne olakšava činjenica da našu potporu državi Izrael temeljimo na ispunjenju Božjih proročkih obećanja ili na činjenici da je židovski narod od Boga dobio poseban status „izabranog naroda nastalog na savezu s Abrahamom“!

Svatko tko danas želi „blagoslivljati“ Izrael mora znati što radi i zašto to radi! A upravo je to ono što kršćanska zajednica mora činiti ako želi predstaviti Božju riječ na vjerodostojan način. Osobno sam do tog uvjerenja došao postupno kroz proučavanje Svetoga pisma.

Mislim da sam stekao dobro iskustvo kroz političke i teološke rasprave u kojima sam općenito govorio i pisao o Bliskom istoku, a posebno o Izraelu. Kao ljudsko biće također sam zabrinut kad je u pitanju ljudska patnja onako kako je prikazana u javnim medijima. Razmotrio sam veći-

nu iznesenih argumenta za i protiv različitih rješenja sukoba. Međutim, odlučio sam dozvoliti Riječi Božjoj, onoliko koliko sam o tom pitanju dobio prosvjetljenje, da ona bude odlučujuća jer sam uvjeren da je „Božja volja dobra, zadovoljavajuća i savršena“ što onda uključuje i činjenicu da vodi prema onome što je dobro za sve ljude. Bog voli sve ljude. Plan koji Bog ima za Izrael uključuje blagoslov za sve narode.

MNOGO VAŽNIJE OD BORBE ZA KOMAD ZEMLJE

Kršćanima koji ozbiljno prihvaćaju biblijski pogled na stvarnost ne bi trebalo biti strano da politički procesi koji imaju proročko značenje dovode do složenih proturječnosti kakvima svjedočimo na Bliskom istoku. Njihova težina kao i uključenost ljudi na svim razinama u njihovo rješavanje rezultat je činjenice da se ovdje vodi i duhovna bitka između duhovnog svijeta Božjeg kraljevstva protiv kraljevstva tame. Time ja ne želim reći da je suština sukoba samo pitanje povlačenja granica koje rade Izraelci i njihovi neprijatelji. Na obje strane odvija se borba između svjetla i tame i pitanje je što će prevagnuti u tom sukobu. Ja bih želio istaknuti što je osnova ili temelj tog sukoba.

2

IZRAEL I PROROČANSTVA

NISAM SIGURAN koliko su daleko danas kršćanske crkve voljne ići u svojem poistovjećivanju s Izraelom u borbi za opstanak. Koliko njih prepoznaje zajedničku povijesnu sudbinu spasenja kao vezu između neznabožičkih kršćana i Izraela?

U povijesnim događajima postoji razumom teško shvatljiv element koji duboko u sebi odražava temeljni sukob između Božje suverenosti i pobune čovjeka protiv Božje volje. Stoga se najveće i najnesхватljivije proturječnosti odvijaju upravo na onim područjima koja su u Božjem planu otkupljenja čovječanstva. Izrael je zajedno s kršćanskom crkvom uključen u taj plan kao njegov važan dio.

Bojim se da bi stav prema Izraelu mogao postati nova crta razdora između nas kršćana u kojem će svatko od nas

2. IZRAEL I PROROČANSTVA

morati zauzeti svoj vlastiti stav. Kroz „teologiju zamjene“ kao krivom načinu razmišljanja izgrađenom u proteklim stoljećima mnogima je teško zauzeti smjer koji je odredio proročki kompas. Sviđalo se to nama ili ne, način na koji je Crkva uključena u povijesni proces spasenja također utječe na naš odnos prema Izraelu.

PROROČANSTVA I POLITIKA NA BLISKOM ISTOKU

Neobično je da se gotovo sve vlade svijeta osjećaju pozvane rješavati problem izraelsko/palestinskog sukoba. Svakim novim uplitanjem sa strane sukob postaje sve nerješiviji. Još više čudi da se čak i u zapadnom svijetu naklonost tako oštro preokrenula na štetu Izraela.

Mislim da takav politički razvoj događaja trebamo sagledati u svjetlu proročkih riječi. Bog se spori s narodima. U ustav svakog naroda ugrađene su odredbe o osobnim pravima čovjeka pojedinca koja zapravo duboko u svojoj suštini odražavaju osobnu pobunu protiv Božje volje. Bog izaziva sotonu na obračun o pitanju te pobune na svim razinama. Za sukob na geopolitičkoj razini izgleda da je Bog odabrao izraelski narod. To je neugodna činjenica, ali ni išta manje jasno potvrđena kroz Božju riječ.

„Evo ja ću učiniti Jeruzalem opojnom čašom za sve narode uokolo; a ide se i protiv Jude kad se opsjeda Jeruzalem. U onaj ću dan učiniti Jeruzalem kamenom spoticanja za sve narode. Svi koji ga dižu, satrt će se. Protiv njega sabiru se svi narodi zemlje.“
Zaharija 12:2-3

Ove riječi slikovito opisuju političke aktivnost koje će narodi poduzimati u naporima da riješe izraelsko pitanje. Njihove aktivnosti bit će slične radnjama pijanog čovjeka koji ne može jasno rasuđivati. Izgleda da će ta zbrka u završnoj krizi zahvatiti i izraelske vođe.

Težina i ozbiljnost krize na Bliskom istoku predstavlja izazov za političke vođe diljem svijeta i stavlja ih na kušnju da poduzmu radnje za njezino rješavanje. Bit će to kao „težak kamen“, politički test snage, sve na što se u konačnici možeš okladiti s neizvjesnim ishodom. Svi će biti izranjeni i puni ožiljaka od svojih drskih nastojanja da se nose s tim zadatkom.

Međutim, sukob ima i vojnu stranu. Stoga se u proročkim tekstovima opisuje kako će baš na Bliskom istoku svjetski vojni potencijal pokazati sve svoje mišiće. A Bog je taj koji će dopustiti da se to dogodi.

„Jer gle, u one dane i u ono vrijeme, kada okrenem sudbinu Jude i Jeruzalema, tada ću sve narode sabrati i dovesti u dolinu Jošafat. Ondje ću im suditi zbog Izraela, svojega naroda i vlasništva, jer su ga razasuli među neznabošce i razdijelili moju zemlju, jer su bacali ždrijeb na moj narod ...“ Joel 4:1-3

„Ustanite narodi! Idite u dolinu Jošafat! Jer ću ondje sjesti da sudim svim neznabošcima uokolo.“

Joel 4:12.

Ako ove riječi uzmemo ozbiljno, ne možemo više negovati nikakve tlapnje o popuštanju napetosti na Bliskom istoku. Sukob se može ponekad samo ublažiti ali njegov nastavak nosi u sebi sjeme najvećeg vojnog sukoba u ljudskoj povijesti.

SUKOB IMA VJERSKU I DUHOVNU DIMENZIJU

Imajući na umu da je u posljednje dvije godine borba između Palestinaca i Izraelaca zauzela maha, imamo razloga osobito obratiti pažnju na te događaje kako ne bismo ohrabрили sile koje se jednako tako mogu okrenuti i protiv nas i naše vjere.

Možda će nam to potvrditi da se Izrael i kršćanska crkva nalaze na istoj crti bojišnice.

Uvjeren sam da Crkva i Izrael dijele istu zajedničku sudbinu što znači da se moramo sve više i više uključiti u akciju upravo zato što zajedno predstavljamo povijesnu protutežu spasenja nasuprot religioznih snaga koje sve otvorenije djeluju na Bliskom istoku i na političkoj fronti.

Stoga moramo o tom pitanju veoma usredotočiti svu svoju pažnju kako bismo mogli sagledati stvarnu suštinu sukoba. Budući da je dio islama kao religiozni čimbenik proglasio „džihad - sveti rat“; „džihad“ je doprinio političkom sukobu te se može reći da je na taj način sukob dobio također i religioznu dimenziju.

On će se isto tako okrenuti i protiv kršćana koji se zauzimaju za Izrael. Uključivanje u tu bitku, a da ju se pri tome ne vidi kao sukob između muslimana i kršćana na općem ljudskom nivou, za Crkvu će predstavljati izazov.

Možda ćemo za neko vrijeme moći spriječiti da postanemo meta mržnje i neprijateljstva.

Ali, ako to bude po cijenu našeg osobnog integriteta kao crkve Isusa Krista i vjernih upravitelja Božje riječi, što smo time postigli?

MASOVNI MEDIJI - IZVJEŠĆIVANJE ILI SMIŠLJENO ISKRIVLJAVANJE ISTINE?

Još jedan element trenutnog sukoba koji kršćani moraju kritički odvagnuti je uloga javnih masovnih medija. Zahvalni smo što živimo u društvu slobode govora i osobno vjerujem da poštenu novinari igraju važnu ulogu u društvu. Ali također znamo da su mediji odličan instrument za iskrivljavanje stvarnosti. Nije potrebno postavljati pitanje radi li se tu o smišljenoj zavjeri. Stjecanje materijalne dobiti i ekonomski principi vrednovanja novinskih vijesti dovoljno objašnjavaju zašto se stvarnost iz masovnih medija i prava stvarnost međusobno ne podudaraju.

Bilo bi naivno vjerovati i ne uzeti u obzir činjenicu da su mediji mnogo puta smišljeno i namjerno iskrivljavanje istine s jasno određenom svrhom. Masovni mediji su smišljeni alat koji koriste razni čimbenici za utjecaj na javno mišljenje i na one koji su se spremni ponašati samo prema napisima iz tiska. Recimo, mora se dogoditi nešto strašno. Mora se raditi o sukobu, blještavilu boja i događaja, koristiti pretjerane izraze ili drske uvrede na osobnoj razini. Što nasilnije to bolje.

Između terorizma i medija postoji problematična veza koju moramo kritički vrednovati. Da nema smišljenog uključivanja masovnih medija, terorističko nasilje bilo bi potpuno beznačajno, upravo kao što to i zaslužuje. Stavljanjem terorizma u centar pažnje na svim TV ekranima, mediji postižu izvanredan učinak. K tome, izvješćivanje s Bliskog istoka ima začuđujuću pristranost na štetu Izraela.

Ako takva vrsta izvješćivanja potraje dulje vrijeme iskrivljuje se čitav pogled na događanja. To se dogodilo i kada

je u pitanju stvaranja slike o događanjima na Bliskom istoku. Iako možda negdje drugdje, a i u regiji, postoje daleko ozbiljniji sukobi te iako postoje i drugi elementi političke slike, za središte svoje pažnje odabrali su Izrael i njegove aktivnosti.

Usmjeravanje masovnih medija na ono što se dogodilo danas znači da se izgubio povijesni okvir. Pokušaj prenošenja javnosti istinite slike onoga što se događa u Izraelu smatra se gotovo smrtnim grijehom.

PROROČKO I POLITIČKO PRAVO DRŽAVE IZRAEL

Razvoj događanja na Bliskom istoku dio je političkog procesa koji budi pažnju svijeta i središnji je razlog mnogih upečatljivih putovanja. Za promatrača sa strane ali koji nema biblijsko-proročko stanovište, radi se o sukobu dvaju naroda koja oba tvrde da polažu pravo na istu zemlju. Oba se pozivaju na povijesno pravo. U takvoj situaciji jedino razumno rješenje čini se da je ono koje se postiže pregovorima kako bi se postigao politički dogovor između dviju uključenih strana. Stoga se i mirovni proces također prvenstveno gleda kao dobronamjerni, humanistički i politički projekt.

Ali zašto onda nema uspjeha?

Za svakoga tko čita Bibliju očito je da sukob ima dimenziju koja je određena i utemeljena na Božjoj volji i nakani za izraelski narod. Postaje sve očitije da Božji interes za to

područje nadilazi interes pitanja ljudskog humanističkog idealizma i ambicija međunarodne političke zajednice. Da, predstavlja čak i više od onoga što je ugodno za same Židove.

Neki su Izraelci spremni na svaku vrstu ustupaka samo da bi konačno postigli mir. Ali svaki put kada je Izrael spreman prihvatiti išta manje od onoga što je Bog za njih predvidio u svojim namjerama, okolnosti dovedu do sukoba i daljnjeg povećavanja njihovog zemljopisnog područja. Isto se dogodilo kada je 1948. godine osnovana država kao i za vrijeme sukoba 1967. godine kada se protiv Izraela podigao čitav arapski svijet što je imalo za posljedicu stavljanje Judeje, Samarije i Golanske visoravni pod izraelsku kontrolu.

Nakon Zaljevskog rata i Madridske konferencije 1991. godine u mirovnim pregovorima koji su rezultirali tzv. Sporazumom iz Osla, Izrael je na nekim područjima prihvatio određenu arapsku autonomiju.

Kada razmotrite strategiju odabira tih područja, uočavamo predložak koji bi mogao biti od posebnog značaja u svjetlu proročkih riječi. Na neki čudan način radi se o mjestima koja povijesno najjače potvrđuju jedinstvo židovskog naroda sa svojom zemljom.

Jedinstvo naroda i njegove zemlje u skladu s Abrahamovim savezom potvrđeno je Božjim susretima s njim i Božjim djelovanjem koje se odnosi na posebna zemljopisna područja. Sveta povijest je ta koja je zemlji dala njezino posebno obilježje kao „Božjoj zemlji“ i „Zemlji Izraelovoj“. Niti jedan drugi narod kroz svoju povijest nije ostavio takvo obilježje na svoju zemlju kao izraelski narod. Njihova povijest dala je posebno obilježje cijelom tom zemljopisnom području kao „Svetoj zemlji“. Upravo ta činjenica daje Židovima vjersko i političko pravo da žive u toj zemlji.

2. IZRAEL I PROROČANSTVA

Jedinstvo zemlje i naroda opisano je kroz bračni odnos između muža i žene. Izaija 62:4-7. Stoga je od samog trenutka uspostave Izraela na njegovom području arheologija veoma važna. Arheološke iskopine doslovno proizvode svjedočanstva iz zemlje - od jednog do drugog nalazišta kamene i zemlja viču o izraelskom narodu: „Ti si moj zakoniti suprug! Čeznem za tobom već 2000 godina!“

S tim u svezi, osobito je važno da su zemljopisna područja koja svojataju palestinske vlasti i koja žele oduzeti Izraelu upravo ona zemljopisna područja koja su najvažniji povijesni svjedok jedinstva između naroda (*op.prev.* izraelskog) i njegove zemlje. Judeja i Samarija poznate pod političkim nazivom „Zapadna obala“ su jedno takvo područje. To je ono područje koje se biblijskim rječnikom naziva „gore Izraelove“ i na koje se odnosi snažno proročanstvo izrečeno kroz proroka Ezekielu. (Ezekiel 36. poglavlje)

Odricati Židovima pravo da žive na tom području umanjuje njihovo pravo državljanstva u svojoj državi. Uvjeren sam da to ima veći duhovni i psihološki značaj nego što obično mislimo. Jedan židovski političar je to rekao na sljedeći način:

„Ako se ne nalazimo u ovoj zemlji na temelju istinskog prava proročkih obećanja našim ocima i našeg povijesnog prava na njezino državljanstvo, onda Izrael nije ništa drugo nego imperijalistički projekt za koji nema opravdanja.“

POLITIČKI JEZIK SPRIJEČAVA POISTOVJEĆIVANJE ŽIDOVA S ODNOSOM PREMA ZEMLJI

Sve je očitiije da je politički rječnik taj koji dovodi u pitanje pravo izraelske nacije na vlastitu državu. Na taj način izaziva se psihološki rat koji zadire u najdublje dijelove židovske duše jer se njihova vjera zauzima za ono što je pravedno i ispravno. Optužbe da bi država Izrael bila nemoralni projekt predstavljaju udar na njihovu vjersku sliku o sebi.

Kada se razmotri koja područja svojataju palestinske vlasti, a prisjećajući se riječi iz Ezekiel 36. poglavlja gdje Bog prorokuje „gorama Izraelovim“, to se odnosi na Judeju i Samariju, područja kojima treba oduzeti obilježja osobnosti koja imaju u okviru židovske povijesti nazivajući ih Zapadnom obalom.

„Ti sine čovječji, prorokuj o Izraelovim gorama i reci: Gore Izraelove, čujte GOSPODNJU riječ! Ovako veli Svemogući GOSPODIN: Zato što je neprijatelj govorio o vama: Ha, ha, vječne visine postadoše naša svojina, zato prorokuj i reci: Ovako veli Svemogući GOSPODIN: A vi, Izraelove gore, pustite da se pomlade vaše grane! Nosite svoj plod mojemu narodu Izraelu; jer će se uskoro vratiti. Jer evo, dolazim k vama i okrećem se k vama. Vi ćete opet biti zasijavane i sađene. Umnožit ću na vama ljude, Izraelu kuću svekoliku. Gradovi će opet biti naseljeni i ruševine će iznova biti sagrađene.“ Ezekiel 36:1-3 i 8-10

Čudno je koliko su ta mjesta strateški važna sa stanovišta prava Židova na nastanjivanje u toj zemlji. Ta mjesta su

2. IZRAEL I PROROČANSTVA

podsjetnik povijesti Božjeg odnosa s njegovim narodom i stoga su važna za poistovjećivanje naroda s tom zemljom.

JERIHON predstavlja ulaz u zemlju. Tamo se Jošua susreo s Njim „vođom Gospodnje vojske“, što je bio znak da se Bog borio za svoj narod. Jošua 5:13-15

GAZA je bila filistejsko gnijezdo otpora, simbol ljudske snage i ponosa što se očitovalo u bitci između Davida i Golijata. 1. Samuelova 17

HEBRON je prvo mjesto koje je pravno bilo u Abrahmovom posjedu. Postanak 23:17-20, 12:7. Tu je sagradio žrtvenik i služio Bogu, Postanak 13:14-18.

ŠEKEM predstavlja prvo Mojsijevo taborište u Obećanoj zemlji na kojem je podigao oltar. Postanak 12:6-8. Na tom mjestu je također Jakov sagradio oltar kad se vraćao natrag od Labana, Postanak 33:18-20. Šekem je bio jedno od svetišta, Jošua 20:7, gdje su sahranjene Josipove kosti na zemlji koju su **kupili** Jakovljevi sinovi od Hamorovih sinova. Jošua 24:32

BETLEHEM s Rahelinim grobom, Postanak 35:19, je Davidov grad, 1. Samuleova 16:1-18 i Mesijino, Isusovo rodno mjesto. Mihej 5:2

JERUZALEM je grad velikog kralja, Mesije na brdu Morija, na gumnu Ornanovom koje je **kupio** kralj David, 1. Ljetopisa 21:22-30, 22:1-5. Tamo je podignut i Salomonov hram, 2. Ljetopisa 3:1.

Ako izuzmemo Gazu, sve navedeno smatra se Zapadnom obalom, područjem za koje Arapi tvrde da je njihovo i na kojem žele uspostaviti svoju novu državnu vlast.

Prema njihovom političkom programu takva država bila bi „Judenrein“ (*op.prev.* očišćena od Židova), ali bi Židovi smjeli tamo živjeti!

To se ne može drugačije shvatiti nego kao politička provokacija koja ima za cilj oduzeti njihovo zakonsko pravo da uopće budu na toj zemlji.

Tko god uzima ozbiljno riječi proroka, nikako se ne može složiti s takvom podjelom zemlje. Joel 4:1-2 i 12. Božji plan s onim što se trenutno događa u Izraelu nadilazi oba pitanja; izraelsko blagostanje i trenutni izraelski moralni status. Ono što Bog čini s Izraelom čini radi „svog vlastitog Imena“. Ezekiel 36:19-28. Uvjeren sam da se može iznaći rješenje koje uključuje mogućnost suživota između Židova i Arapa na način na koji se to već događa u Izraelu. Kada kršćani potvrđuju Izraelovu proročku sudbinu, to ne znači da time žele Arapima odreći njihova opća ljudska prava. I za njih postoji poseban blagoslov. Abraham se molio i prorokovao i za Jišmaelovu djecu:

„A i za Jišmaela, uslišio sam te: Evo, blagoslivljam ga i učinit ću ga plodnim i dajem mu mnogobrojno potomstvo. Dvanaest knezova izaći će od njega, učinit ću ga ocem velikog naroda. A sklopit ću zavjet svoj samo s Izakom, koga će ti roditi Sara dogodine u ovo doba“. (Postanak 17:20-21)

IZRAEL JE KLJUČ BLAGOSLOVA ZA SVE NARODE

U pitanju spasenja, činjenica da smo ucijepljeni u Abrahamov savez, dovodi kršćansku crkvu u povijesnu vezu s

2. IZRAEL I PROROČANSTVA

Izraelom, „sočnim korijenom“. Sebe i svoj konačni poziv možemo razumjeti samo u vezi sa spasenjem Izraela.

U priči o Ruti Moapki i njezinoj židovskoj svekrvi Noemi vidim proročki uzor. To je predložak kako neznabožačka kršćanska crkva i židovski narod mogu pronaći jedni druge. Može nam pomoći u razumijevanju kako ih Bog dovodi jedne do drugih. Priča donosi zanimljivo svjetlo i o tome kako je neugodno za obje strane kada si međusobno moraju potvrditi pravo na nasljedstvo.

Stoga sam se poslužio ovom pričom kao okvirom za pripremu moje knjige koja obrađuje problematiku odnosa kršćanske crkve prema židovskom narodu tijekom povijesti.